

Nr 188

Av fröken **Bergegren** och fröken **Andersson** i Strängnäs, *angående förvärvsavdraget för gift kvinna.*

(Lika lydande med motion nr 160 i Första kammaren)

Enligt kungl. förordning den 21 maj 1965 om särskild skatteberäkning i vissa fall för makar föreligger numera rätt för makar och med dem i skattehänseende jämställda att efter ansökan bli »särtaxerade», ifall båda makarna haft inkomst av arbete. De nya reglerna avser beräkning av statlig inkomstskatt och av folkpensionsavgiften.

I ett avseende har därvid bibehållits en bestämmelse som vid särbeskattning innebär en prioritering av äktenskapet i skattehänseende, nämligen rätten enligt 46 § 3 mom. kommunalskattelagen för hustru att göra ett avdrag vid deklARATIONEN Å 300 kronor. Motivet härför var att även om detta vore principiellt oriktigt, de administrativa besvärligheterna skulle bli alltför stora om rätten till förvärvsavdraget gjordes beroende av om samtaxering eller särtaxering ägde rum.

Vid bestämmande av folkpensionsbeloppens fördelning mellan gifta och därmed jämställda samt ensamstående folkpensionärer har det belopp som tillkommer en var av två makar satts lägre än för ensamstående. Skälet härtill är att man ansett levnadskostnaderna vara lägre för envar av två makar på grund av gemensam bostad och gemensamt hushåll än för den som lever ensam. Detsamma torde gälla för två förvärvsarbetande makar utan barn. Kostnaden för bostad och kost blir förhållandevis högre för den ensamme än för två, som delar bostads- och hushållskostnaderna. Arbetet med hemmets skötsel och hushållet blir individuellt mera betungande för den ensamme än när två kan göra arbetet tillsammans. Förvärvsavdraget är därför motiverat utifrån den förutsättningen — som väl numera anses helt obefogad — att det ankommer på hustrun att sköta hemmet eller i vart fall ha det huvudsakliga ansvaret härför, även om båda makarna är heltidsarbetande, och det skulle således vara uttrycket för en i så fall löjligt liten erkänsla från samhällets sida — icke mannens — för hennes ökade arbetsbörd.

Syftet med de nya särbeskattningsreglerna har varit att eliminera den orättvisa som legat i att två makar tillsammans i vissa fall kunnat bli hårdare beskattade än om de blivit taxerade envar för sin inkomst. Någon sådan straffbeskattning har icke ansetts böra drabba syskon, föräldrar och barn eller vänner som genom hushållsgemenskap kunnat nedbringa sina levnadskostnader.

Det förefaller emellertid omotiverat och onödigt att gå den motsatta vägen och sedan man avskaffat en orättvisa tillskapa en annan genom att behålla en visserligen ekonomiskt föga betydelsefull men principiellt stötande favör åt den gifta kvinnan utan hemmavarande barn under 16 år.

Man torde kunna utgå ifrån att i fortsättningen valet av sambesättning respektive särbesättning med få undantag kommer att ske med hänsyn till de ekonomiska fördelarna, och det förefaller då lika omotiverat att längre bibehålla någon förvärvsavdragsrätt för den gifta, förvärvsarbetande kvinna som icke har hemmavarande minderåriga barn och ej heller för andra makar som avses i 3 mom. 4 st. Administrativt sett borde det också vara enklare att ta bort denna avdragsrätt vid såväl sam- som särbesättning, och vi förordar att så sker från och med beskattningsåret 1968.

Under återopande av det anförda får vi därför föreslå,
att riksdagen måtte antaga följande

Förslag

till

Lag

om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370).

Härigenom förordnas, att 46 § 3 mom. kommunalskattelagen skall erhålla följande ändrade lydelse.

46 §.

3 m o m. Har kvinna — — — av jordbruksfastighet.

Har man — — — stycke sagts.

Har gift man med — — — 1 000 kronor.

Har gift — — — stycke sagts.

Avdrag enligt detta moment må åtnjutas endast av den som under större delen av beskattningsåret varit här i riket bosatt. Avdraget må åtnjutas endast om och i den mån den inkomst som berättigar till avdrag därtill förslår. Avdrag må för skattskyldig eller, om skattskyldig varit gift och levtt tillsammans med sin make, för makarna tillsammans icke överstiga

om avdrag enligt första eller andra stycket ifrågakommer: 3 000 kronor; samt om eljest avdrag enligt tredje eller fjärde stycket ifrågakommer: 1 000 kronor. Avdrag enligt — — — sagda kommun.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1968. Äldre bestämmelser skola dock allttjämt gälla i fråga om 1968 års taxering och i fråga om eftertaxering för år 1968 och tidigare år.

Stockholm den 20 januari 1967

Astrid Bergegren (s)

Rosa Andersson (s)

i Strängnäs